

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

Az egyetemért és a tisztviselőkért.

A város rendkívüli közgyűlése.

Szebb formában és nagyobb, lelkesebb egyhangúsággal meghozott határozata alig van Debreczen város közgyűlésének, mint a melyet ma mondott ki a törvényhatósági bizottság az egyetem kérdésében. A közgyűlés atyjai, akik különben a sajtó közlései nyomán ismerték az egyetem ügyének mai állását, nagy figyelemmel hallgatták az előadó tanácsnok előterjesztését és még nagyobb lelkesedéssel mondták ki egyhanguan a határozatot, hogy az egyetem érdekében mindent megadnak. Ez a lelkesedés élő tanúsága volt annak, hogy Debreczen város közönsége mennyire méltányolni tudja a kultúra jelentőségét és mennyire kívánja, hogy Debreczen a kulturának az eddig valónál is erősebb és jelentősebb tényező lehessen.

A közgyűlés másik nagy tárgya: a szervezeti szabályrendelet és ezzel kapcsolatban a fizetésrendezés, bár hosszas vitát idézett elő, mégis sokkal kevesebb érdeklődéssel találkozott. E kérdésnél meg kell jegyeznünk azt, — hogy míg a közgyűlés általánosságban mindenütt arra törekedett, hogy minél jobb javadalmazásban részesítse a tisztviselőket, addig a díjnokokkal való elbánásban nemcsak szűkmarkúan járt el, de — bár talán némileg indokoltan — egyenesen az ő nagy és figyelemre méltó érdekeinek mellőzésével.

Indokolt, ha Debreczen városa, amely a tisztviselőinek a nagy fizetést anyagi helyzeténél fogva is meg tudja adni, magas fizetést ad a főtisztviselőknél, akik nemcsak hivatalnoki munkát végeznek, hanem mindegyikük vagyon kezelő is, kezeli Debreczen városának nagy vagyonát. Az ő részükre megállapított, a többi városok tisztviselőivel szemben magasnak látszó fizetések kontemplálása helyes. Nem lehet kifogást tenni az ellen sem, hogy a másod, harmad, vagy negyedrangú tisztviselők fizetését is ehez a fizetéshez arányították és így — ismét szembe állítva a többi magyar városok tisztviselőinek fizetésével — ők is elég magas fizetéseket kaptak. Ugyanakkor azonban a napidijasok fizetését olyan összegben állapították meg, hogy az sem a tisztviselők fizetésével, sem más városokban szokásos napidijakkal arányban nincs. A napidijasok Debreczen városánál 2 korona 40 fillérről 4 korona 50 fillérig emelkednek. Az összehasonlíthatatlanul szegényebb városok napidijasait ma már rendszerint három koronától hat koronáig díjazták. És pedig nem hat éves előmenetelekkel, hanem sokkal kevesebb előléptetési idővel.

Mindenki, a tanács és a közgyűlés is nagyon jól tudja, hogy ha valakinek, úgy a napidijasoknak kell leginkább a segítség. — Mert hiszen el kell ismerni, nehéz, fárasztó munkát végeznek ők, sokan még felelősségteljes munkát is. Mindenki jól tudja azt is, hogy 45—50 forintból egy nagy családot fentartani a mai megélhetési viszonyok közt szinte lehetetlen. Mindezek ellenére még azt is kimondta a közgyűlés, hogy míg a tisztviselőknek a régi és új fizetés között mutatkozó különbözetet már ez év júliusától kiutalványozza, addig a napidijasoknak ezt a kedvezményt nem adta meg.

A fizetési tervezet különben, mint már jeleztük is tegnapi cikkünkben, nem látszik olyannak, amit a belügyminiszter jóvá fog hagyni s így félni lehet attól, hogy az egész dolog még egy évig, ha nem tovább is elhúzódik.

A miniszter ugyanis határozottan ragaszkodik ahhoz, hogy a 62,000 számú miniszteri rendelethez mellékelte minta szerint állapítsa meg a közgyűlés a fizetéseket és tegye meg az osztályokba sorozást. Hogy mennyire ragaszkodik ehhez, bizonyítja az a körülmény, hogy a fizetési tervezetet már nem egy ízben visszakiülte, azonkívül pedig a város nála járt képviselőinek határozottan kijelentette, hogy csak olyan formában hagyja jóvá a tervezetet, amint azt rendeletében körvonalozta. Ennek dacára a közgyűlés sok tekintetben eltért a miniszter intencióitól s így legalább is valószínű, hogy a tervezet ismét jóváhagyás nélkül érkezik vissza.

A tervezet különben a tisztviselők körében sem keltett meglepetést s valószínű, — hogy felebezéssel is megtámadják. De ha ez nem is történik meg, akkor is távol áll a jóváhagyástól a tervezet éppen a miniszteri leirat egyes rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyása miatt. Igaz, hogy e tekintetben a közgyűlés tagjait esetleg a tisztviselők iránt érzett jóakarata vezette, de ez a körülmény nem változtat azon a tényen, hogy a miniszter mást akar.

Részletes tudósításunk a rendkívüli közgyűlés lefolyásáról itt következik:

Debreczen az egyetemért.

A közgyűlést pontban három órakor nyitotta meg Domahidy Elemér főispán.

Könyves-Tóth Mihály dr. kulturatanácsnok ismertette a miniszter rendeletét, az egyetemi bizottság, a jog- és pénzügyi bizottság, valamint a tanács javaslatát az egyetem kérdésében.

Lapunk tegnap előtti számában egész terjedelmében közöltük a kultuszminiszter leiratát s ugyanakkor ismertettük a bizottságok s a tanács álláspontját is. A miniszter az egyeteme ta nagyverdön modern német mintára kívánja létesíteni és ezért a Nagyverdöböl kér területet, ezenkívül pedig az épületek felszerelésére, egyéb szükséges vagyon elemek meg-

szerezésére vonatkozóan kért kijelentést. Az egyetemi, a jog- és pénzügyi bizottság és a tanács egyhanguan azt javasolta, hogy a közgyűlés a Nagyverdön már ki is jelölt nyolcvan hold területet engedje át, az építendő egyetem épületébe a villamosságot, a gázt, a vízvezetékét, a csatornázást vezesse be, az épületig vezettesse ki a villamos vasutat s a följánlott vagyon elemek közül a kórház és népszanatorium kikapcsolásával megtakarított összeget is a följánlott készpénzhez csatolva összesen öt millió koronát ajánljon meg s hogy a még az aula és a központi hivatalok részére esetleg szükséges épületeket megszerzi, az alapítványokat átengedi és a gyűjteményeket, könyvtárakat, a bábaképezdét és egyéb intézményeket használatra, vagy tulajdonul átengedi.

A közgyűlés tagjai az előterjesztés meghallgatása után egyhangú lelkesedéssel kiáltottak föl:

— Éljen, éljen!

— Elfogadjuk! Megszavazzuk!

A lelkesedés hangjainak lecsillapultával Domahidy Elemér főispán kimondta a határozatot, hogy Debreczen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése a szükséges vagyon elemeket egyhangú lelkesedéssel megszavazza.

A fizetésrendezés.

Vargha Elemér dr. tanácsnok terjesztette elő a tisztviselők fizetésrendezésére, illetve a szervezeti szabályzatra vonatkozó tervezetet, amelyet egész terjedelmében a jog- és pénzügyi bizottság ülése alkalmával közöltünk. Ezt a tervezetet nagyjában a közgyűlés is elfogadta. Az egyes osztályokban azt a változtatást tette, hogy több állást a magasabb osztályba sorozott be. Így a főügyész és főorvost a VII. osztályba vitték. E határozatot Márk Endre udvari tanácsos írásban benyújtott és alaposan megokolt indítványára hozta meg a közgyűlés.

A rendőrkapitányokat és rendőrfogalmazókat osztályozás nélkül egy fokozatba helyezték.

Márk Endre, Kovács József polgármester, Fráter Imre dr. főlshóalása után kimondta a közgyűlés, hogy a régi és új fizetés közt mutatkozó különbözetet atisztviselőknél az 1912. évi költségvetés terhére már július hó 1-től utalványozza.

Révi Nándor dr. kéri, hogy a napidijasoknak is adják meg július 1-től már az új és régi napidij közti különbözetet s kéri a polgármestert, hogy a magasabb napidijra nevezze ki a régebben szolgáló napidijasokat. Hivatkozik arra, hogy azok mind szegény családos emberek, akik keserves munkát végeznek.

Kovács József polgármester ellenzi az indítvány elfogadását, mert arra nincs fedezet és mert az most nagy zavart okozna. — Kijelenti, hogy ha a közgyűlés ki is mondja ezt, ő teljesíteni nem tudja.

A közgyűlés 11 szavazattal, 7 ellenében kimondta, hogy a díjnokok nagyobb fizetését ne mutalványozza.

Egyéb ügyek.

A közgyűlés tárgysorozatán szerepelt még tizenegy névszerinti szavazás. Az ügyeket azonban a jövő közgyűlés tárgysorozatára tüzték ki, mert a mai rendkívüli közgyűlé-

Valódi angol és hazai gyártmányú gyapjuszövet **újdonságokat legnagyobb választékban,** szigorú szabott árak mellett szereshetjük be Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt. **Weisz Adolf** posztó nagykereskedőnél. **Debrecezen, Kossuth-utca 1 sz. alatt.** **—: Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. —:**

sen a törvényben megkivánt számban nem voltak jelen a tagok.

Néhány kisebb jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés este öt órakor ért véget.

Heltai és Szerényi párbaja

MI van a talpa-botrányal?

A képviselőház ülése.

Érdekes harc folyt le ma a képviselőház ülésén Heltai Ferenc és Szerényi József között, aki Heltai vádjával szemben a koalíciós kormány vasuti politikáját igyekezett védeni és különösen a szén és talpa beszerzéseit igyekezett tisztázni. Szerényi József két óras beszédben fejtegette álláspontját és hosszú, számadatokkal telt s a végén már unalmassá vált részletezéssel szolt a máv. üzletkezeléséről.

A beszédre szintén indítvány megokolás címén Heltai Ferenc válaszolt és megcáfolta Szerényi védekezéseit. Az ügghöz még Apponyi Albert is felszólt, szintén azt fejtegetve, hogy a koalíciós kormányt nem terheli felelősség a beállott dolgokért.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Napirenden van Szerényi Józsefnek a talpák ügyében benyújtott indítványa.

Szerényi a talpákról.

Szerényi József kijelenti, hogy alkalmat akar adni arra, hogy a talpák ügyében mindenki tisztán lásson és ezért indítványozta, hogy a Ház bizottságot küldjön ki az ügy megvizsgálására. Most megindokolja indítványát és részletesen ismerteti a múlt kormány eljárását, melyet ebben az ügyben tanusított. A kérdést Heltai Ferenc támadása tette időszelvévé, aki a pénzügyi bizottság előadói állásának tekintélyével visszaélve, hozta a kérdést a Ház elé. Indítványával egyetért Kossuth Ferenc is, aki a kérdést szintén tisztázni óhajtja. Nem vegyít bele személyi szempontokat és csak a dolog tárgyi részével óhajt előbb foglalkozni.

Sorra veszi Heltai vádjait és azokat négy csoportba osztja. Először a talprabszerzésekkel foglalkozik. Heltai számadatai helyesek voltak és értem. ha az 1907. és az 1910-iki óriási beszerzés mozgás idezett elő a Házban. Csakhogy azt kell nézni, mennyi a

lefektetett talpfa mennyisége. 1908-ban és mennyi volt a koalíció előtt. És aki ezt nézi, az más világításban látja a dolgokat, mert a plus 1909. és 1905. között csak 900.000 darab, vagyis 3 millió koronányi áremelkedés. Ezt is főleg az idézte elő, hogy a koalíciót megelőző régebbi szerződések a talpák átvételét tették szükségessé.

Az 1909-iki szén- és tüzfibeszerzésre vonatkozó vádak alaptalanok, mert a plus nem 25, hanem csak 7 millió korona volt és ez is csak az árak emelkedése folytán állott elő. Az előadó elszörnyűködött, hogy a Máv. milyen drágán vette a szenet. Ebben is téved. Részletes számadatokat sorol fel, amelyekkel azt akarja bizonyítani, hogy 1907-ig az államvasut a világ legolcsóbb szenét használta. 1907-ben a helyzet súlyosodott és 1908-tól kezdve 20 fillérrel drágábban vették a szenet és a mig mi 1909-ben is ezen az áron vettük a szenet, addig Ausztria 10 fillérrel drágábban.

Tehát a Máv. még 1909-ben is olcsóbb szénrel dolgozott, mint az osztrák államvasut. A mostani kormány az 1910-iki szénpályázat alkalmával kénytelen volt 10—23 fillérrel drágábban venni a szenet és ez magyarázza meg a Máv. költségvetésében a kiadások nagy emelkedését, nem pedig azok a beszerzések, amelyeket a koalíció eszközölt. A tüzifa beszerzéséről is regényeket beszéltek. A koalíciós kormány 1909-ben vett 1912-iki határidőig 500.000 köbméter tüzifát a pályázaton szerepelt legolcsóbb ajánlattevőtől és hogy nem vett sokat, mutatja, hogy 1911-ben 8000 vagon tüzifa hiányzott.

Heltai vádjának harmadik csoportjába az indokolatlanul nagy beszerzések tartoznak. Részletesen ismerteti az erre vonatkozó adatokat, amelyekkel a koalíciós kormány álláspontjának a helyességét akarja bizonyítani.

A vádak negyedik csoportjába az Eisler-féle talpfaszállítás tartozik. 1908-ban nem volt egy közbenjáró sem, de 1909-ben légió volt a közbenjárók száma. Erre Kossuth Ferenc megsemmisítette a pályázatot és az új pályázaton egy millió megtakarítást lehetett elérni. Az Eisler-féle szállításhoz erkölcsi vádak is tapadtak. Ezért ezzel az ügygel bőven fog foglalkozni. Felolvassa a Máv. jelentéseit, amelyben Eislerék ajánlatának elfogadása mellett érvelt, jöllehet a pénzügyminiszter képviselője ellenezte az ajánlat elfogadását. A kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszter képviselőjének különvéleménye alapján elutasította Eislerékat. Erre a Máv. igazgatósága újabb felterjesztésben ajánlotta Eislerék ajánlatát és akkor a miniszterium is elfogadta.

Végezetül az államvasut pénzügyi romlásának kérdésével foglalkozik és védelmezi a koalíciós kormány gazdálkodását. Részletes adatokat, számsorokat olvas fel és tiltakozik ellene, hogy a Máv. pénzügyi romlásáért egyedül a koalíció volna felelőssé tehető. Ezt a romlást hosszú évek hibái idézték elő és miattuk nem lehet a koalíciót bínbaknak odaálitani.

Elnök tíz perc szünetet rendel.

Türelmet a szavazásig!

A szünet után

Elnök felteszi a kérdést, hogy miután Heltai Ferenc Szerényi indítványával hasonló indítványt terjesztett elő, határozni kíván-e a Ház Szerényi indítványáról, a mely esetben Heltai indítványa a házszabályok értelmében nem volna megindokolható.

A Ház úgy határoz, hogy előbb mondja el Heltai is az ő beszédét s azután szavazzanak.

Heltai Ferenc válasza.

Heltai Ferenc: Mindenekelőtt kijelenti, hogy ő a multkor nem a pénzügyi bizottság tekintélyének sulya alatt adta elő vádjait, — amint Szerényi mondja — hanem a saját nevében s szavának csak annyi sulya vtn, amennyi igazság van bennük. — Soha nem volt személyes vonatkozása az ő adatainak, azt megmondta a pénzügyi bizottságban Kossuth Ferencnek is, akit a legnagyobb tiszteletben tart egyénileg — s Kossuth el is ismerte az ő jóhiszeműségét. Nem kell tehát Szerényinek sem az ő, sem a koalíciós kormány tagjait a személyes támadásoktól megvédeni.

Szerényi József: Nem is tettem azt!

Heltai Ferenc ezután részletesen szol azokról a hibákról, melyek az államvasutak jövedelmének dekadenciájáról. Szól az anyagbeszerzés emelkedett áráiról és a kereskedelmi szellemben való vezetési hiányának rovására írja, hogy az áremelkedés különösen a felépítményeknél szükségelt anyagok: szén, talpa stb. beszerzésénél oly indokolatlanul nagyobb lett. Szerényi az anyagbeszerzés mennyiségénél azt állította, hogy a miniszterium csak azon mennyiségek beszerzését rendelte el, melyet az államvasut igazgatósága javaslatba hozott. Ezzel szemben ő adatokkal mutatja ki, hogy az államvasut által javaslatba hozott mennyiségeknél a miniszterium évről-évre nagyobb mennyiség beszerzését rendelte el, úgy, hogy a koalíciós kormány idejétől előre 1912-ig számítva, a miniszterium 300.000-nél több ürmértéket rendelt meg tüzifából, mint amennyit az államvasut javaslatba hozott,

Agni.*

Irta: **Francz Iona.**

Bizonytalan színű cipőjéhez még oda tapadt az utolsó áprilisi dér kristályos felülete és ő megindult utjára.

Halkan, puha léptekkel, lágy dudolással. Elment a szürke láthatár mellett és végig simította ujjával a szomorú felhőket. — Érintésére kigyultak az örömtől orcái és a nap biborral takarta be az eget. Biborral, és fehér ragyogásba fult.

A haja mint aranyosó omlott vállaira, a szeme sötétén merengő volt, az arca lányosan finom metszésű. Az ujjai hosszúak voltak, vékonyak s a ruhája virágszirmokból volt összevarrva.

Lassan lépkedett s amint ment, a dér felolvadt cipőjén a naptól s akkor halványzöldnek látszott. Néha összeborzongott, öszszébb húzta a ruháját, amint hirtelen éles tavaszi szelek bujtak alája, — de azért mosolygott.

Rámosolygott az ibolya pattanó bimbójára és az felnyitotta álmos szemét. Lehajolt, hogy megnézze a gyöngyvirágok kíváncsian feltolakodó virágszárát és azok belefogtak ezüst csilingelésű imájukba.

Ráhajtotta fejét hajló orgonabokor s

* Hindu istenség: a tavasz, a családi élet, a tűz istene.

ma barnás ágára, — az zöldült és kibontotta csillagos virágának fehér sátorát. Átölelte akácok zöld mohás karcsu törzsét és mézillatok esője hullott rá.

Elment a futó rózsa tüskés bokra alatt és nem nézett rá.

Végig feküdt fáradtan, pihegve a rögös, piszkos földre és smaragd barnosnyossága hullámozott, amerre a szem nézett.

Pihent. Fáradt volt. Sokat hajolt, sokat végzett gyöngye karjaival. Suttogó szellők melléje telepedtek, de ő nem akarta látni őket. A szeme messze nézett, előre, ahol két alak jött ellenkező irányból.

Feljük futott. Észrevétlen, mint a májusi ábrándok állt közékük. A kezüket egymásba tette és boldog mosolygás volt érte a hála. Velük ment és megmutatta nekik a helyet, ahol házat építhetnek és segített nekik. Megtanította őket tüzet rakni s ott volt, mikor a gyöngye nő hordta szive alatt magzatát.

Fiatal asszonyok térdre borultak előtte, imádták, mikor meglétt az első gyerekük. Mert Agni segítette őket. Agni, a nagy, a hatalmas.

De ő nem örült. A szeméből néha a könny gyöngyös cseppje hullott alá. Ha elment rózsbokor alatt, elhúzódott tőle s szomoruan horgasztotta le fejét.

Fájó sejtés remegett végig szívéen s tehetetlen türelmetlenségben vonaglott. Ilyen-

kor vad örületben magára vette égő biborpalástját és végig száguldott a falvakon s fekete, füstölő kötőmeg maradt utána.

S ha elült a vihar és lelkébe ismét beledaloltak lágy fuvalmak, belelopta magát kicsiny gyermekszivekbe és az ártatanság hóvirág esőjét hullatta reájuk.

Bele hizelegte magát ébredő leányszivekbe s kábító, nyugtalan illatu jázminnal rakta ki utjukat.

Karonfogta az ifjút, elvezette a sötét erdőbe s megmutatta neki a magas, sudár tölgyfát és mosolygott. Akarta, hogy ő is olyan legyen. Erős, szívós és szép.

Megtépázta a tutaj tülevelét s kitepte örökzöld korcs gyökerét. Végig sétált a mezőn, széttárta karjait, letépte a ruhája virágszirmait és széjjelszórtta. S a szél felkapta és virágos lett a rét.

Ha jobbra nézett, a buzavirág kék szeme mosolygott reá. Másfelől a pipacs ríktó virága kiabált feléje. — Előtte pedig csendesen, meghúzódva egy-egy gyökér, ibolyaszínű nefeletts hullatta harmatos könynyeit.

A hársfák nehéz illata a fejébe szállt, az égen pedig barnás-lila felhők integettek feléje.

Már nagyon fáradt volt. Megtépázva, kifosztottnak érezte magát. Lassan ment előre. Nehéz, édes tehertől hajlott águ akácok alatt ernyős virágu bodza ráhajolt a vállá-

ugy, hogy 1910. év végén 700000 ürmérték hever és rothad az állomásokon, oly versenyáron beszerelve, amelyek drágábbak a piaci árnál, mert hisz az Államvasut maga jelenti, hogy maga a vasuti személyzet se használja ezen fát, mert a piaci árnál jóval drágább.

Attér azután a talpfák beszerzésének a kérdésére. Az 1905-ik év végén 25 millió koronányi talpfa fektűt az állomásokon, ebből kicseréltek 2 millió koronányit, tehát 10 százalékos. Hallatlan eljárás, ha összehasonlítjuk a porosz vasutakkal, ahol a kicserélési százalék csak 6 százalék, holott ottan drágább a talpfa.

Szterényi József: Az arányt évről-évre javítjuk.

Heltai Ferenc: Ezt tudom, de mégis igen nagy hiba. Magyarországon — mondta — 120—130 százalékkal emelkedtek a talpfaárak, míg ugyanakkor Poroszországban 10—20 százalékkal. A máv. évek óta olyan politikát követett, amely mesterségesen emelte az árakat. Így jött létre az Eisler-szerződés. A máv. elkövette azt a hibát is, hogy soha nem tudta, mennyi készlete van s egyenesen elhitette az eladókkal, hogy óriási mennyiségre van szüksége s azt fedezni nem tudja. Ez okozta, hogy az eladók a talpfaárakat fölverhették. Elkövette a máv. azt a hibát is, hogy megengedte Eisleréknek, hogy nem faragott, hanem csak fűrészelt talpfákat szállítson.

Szterényi József: Ezt én nem tudtam. (Mozgás.)

Heltai Ferenc: A képviselő ur sokat nem tud még, pedig még én sok mindenre rá akarok térni. Ugyanabban az időben kötött Olaszország is szerződést talpfákra ugyanannyi mennyiségre és az olaszok 7 millióval olcsóbban kapták meg a talpfákat.

Sándor Pál: Sajnálom szegény Habárt!

Szterényi József: Mi az kérem?

Sándor Pál: Igen. Sajnáljuk szegény Habár Mihályt.

Szterényi József: Ha azonosítja magát a vádakkal, vállalja azokat.

Heltai Ferenc: Igen sok magyar vállalkozónak ajánlata fekszik ma is a minisztériumban. Ezek 600000 darab talpfa voltak hajlandók szállítani feleáron, mint Eislerék, akik 3—4 koronáért szerzik be az árut és 7 koronáért adják. Tíz év alatt tehát 26 millió korona tiszta hasznot csináltak. — Ugyanígy az a szerződés, amelyet 15 évre a salgótarjáni kőszénbánya társasággal kötöttek. Hallatlan dolog, hogy e szerződés szerint a vállalat úgy emelheti a szén árát, ahogy akarja.

Fölkialtás: Ki az elnök?

ra. S lefeküdt a tüskés, zöld levelű rószabokor alá fáradtan, kimerülve.

Tompa zugás, susogás. Agni elaludt. A mindig élő, ébren lévő elaludt.

Amint ott feküdt, a hold aranyos karimájú árnyékában, a bőre halvány volt, az erek áttetszőek, lilák, finomak. Az arca mosolygott s a rozsa megborzadva figyelte Agnit.

Belefájt a szívébe, a zöld, tüskés husába ez a gyöngédsége és finomsága az Istennek, a ki soha sem nézett feléje és im, most bokra alá jön pihenést keresni.

Élesen nézte és előre hajolt. Vizsgálódva mind jobban fölfeje hajolt. S egy kis tüske, hasonló egy éles, pici, keskeny törhöz, beleakadt Agni ruhájába. S az ágak hajlongtak mohó kíváncsisággal és a tüske nyomán felszökött magas ivben, piros, meleg vére. — Mindig több és mindig vastagabb ivben szökött és elborította teljesen a zöld leveleket.

S a vér nyomán apró fodrozások támadtak, vékony szirmokká verődtek össze és a bokor meghajolva hordta nehéz terhét.

Reggelre a nap kicsit halvány és tompa fényvel nézett szíjjel. — S amint első ragyogó sugara végig szaladt a rószabokoron, minden szirmon és levélkén, ott csillogott már a megbánás gyógyharmatos kristálycsöppje.

Heltai Ferenc: Ehhez semmi közöm. E szerződésben benne van, hogy bárki bármilyen ajánlatot tenne a kormánynak, az üzletet a salgótarjániak kell megnyernie. A máv. azonkívül kötelezhető, hogy Petrozsényban vagy másutt vegye át az árut, ami százazrekre menő fuvarbér különbséget jelent. Mindezek után azt hiszi, nem kell parlamenti bizottság, ő az adatokat pontosan betérjesztette s beigazolta, hogy amit állított, igaz.

Fölkialtás: De kell bizottság!

Lukács László pénzügyminiszter is főlegesen tartja a parlamenti bizottság kiküldését. A bizottságnak semmiféle hatalma tanuk kihallgatására, okmányok beszerzésére nincsen.

Apponyi Albert gróf szólásra jelentkezik.

Elnök: Milyen címen kíván képviselő ur szólani?

Apponyi Albert gróf mint a volt kormány egyetlen jelenlevő tagja kéri, hogy szólhasson. Szükségesnek tartja a bizottság kiküldését s azt hiszi, annak fölhívására majd jelentkeznének a tanuk.

Szterényi József kijelenti, hogy Heltai adatai helyesek, de beszédében a volt kormányra egyetlen egy vád sem hangzott el.

Sümegei Vilmos: Apponyi Albertre és Andrassy Gyulára nem.

Szterényi József: Nem is lehetett, hiszen a kereskedelemügyi minisztériumot Kossuth Ferenc és én vezettük.

Sümegei Vilmos: Inkább ön, mint Kossuth!

Azután szavazásra került a sor, amelynek során úgy Szterényi, mint Heltai indítványát elvetették.

Az ülés háromnegyed három órakor ért véget.

Kereskedelmi Oktatásügyi Nemzetközi Egyesület

A debreceni Kereskedő Társulat kitüntetése.

Mint minden fejlődő, életképes intézmény, úgy a kereskedelmi szakoktatás is, évről-évre nagyobb utat tör magának abból a célból, hogy a kereskedelem, a kereskedelmi műveltség terjesztése által a világforgalomban minél jobban elfoglalhatta az őt megillető helyet és ezzel minél hathatósabban szolgálhassa az egyes országok gazdasági fejlődésének és az ezt nyomon követő népiélet fontos ügyét. Ha elfogulatlanul szemléljük a kereskedelem munkálkodását, el kell ismernünk, hogy egyik foglalkozási ág sem képes a közvagyonosodásra, az ezzel természetesen együtt haladó modern kultúrára, művészetre, sőt a világbékére is olyan befolyást gyakorolni, mint a művelt kereskedelem, mert az életerős, folyton előretörő modern kereskedelem, amint Anglia, Németország, Franciaország példája is mutatja, az igaz és őstermelés részére megnyitja a világpiacot, közel hozza egymáshoz a legtávolabb eső országokat, lerombolja az egyes népfajok közé, a kultúrátlan középkor által emelt válaszfalakat, — megszoktatja velük az egymással közös érdekből való barátságos érintkezést és ezzel nemcsak megalapozza az egyes országok gazdasági megismosodásának lehetőségét, de az ily módon kifejlődő, kereskedelmi összeköttetés magához szívja a különböző társadalmi rétegeket és azoknak sokoldalú érdekszárait is, mert a kereskedelem nemcsak a pénznek, árunak és ipari termékeknek közvetítője, hanem közvetítője az irodalomnak, művészetnek és a kultúra minden termékeinek.

Ahol a kereskedelmi és a vele együtt haladó ipari kultúra kellőképpen kifejlődve van, ott természetesen átmev a köztudatba, hogy a munkának ez a két hatalmas faktora képezi a közvagyonosodásnak, az ebből keletkező népiéletnek és a békeszeretnek legbiztosabb alapkövét, mert a modern kereskedelem és a dolog természeténél fogva a belőle és általa fejlődő ipar első sorban, nem a barbár népek módjára, gyilkoló eszközzel, de műveltségük és versenyképességük fokozása

által igyekeznek szomszédaikat országuknak adózójává tenni és mert az adózásnak ez a módja a kulturáriumok között kölcsönös, — minthogy gazdasági produktumaik főlegesen egymásközötti kicserélése által mind egyik fél megtalálja a maga anyagi előnyeit és így fontos érdeküket képezi a béke fönntartása.

Ezeknek a céloknak a fokozatos kiterjesztésére irányuló nemes törekvés adott életet a Bern-i központtal 1900-ban alakult *Kereskedelmi Oktatásügyi Nemzetközi Egyesületnek*, melynek működése kiterjed Európa összes kulturáriumaira és amelynek élén az egyes államok legkiválóbb nemzetgazdászai és kereskedelmi főiskoláinak vezetői állanak. Fontosabb céljait képezi ennek a ma már hatalmas egyesületnek az általános kereskedelmi műveltség terjesztése, a kereskedelmi szaktanárok részére magasabb színvonalu tanfolyamok rendezése különös tekintettel a nyelvekre, közgazdasági és szociológiai tudományra, nemzetközi bizottságok és kongresszusok szervezése fontosabb kereskedelmi és oktatásügyi kérdések megvitatására, külföldi tanulmányutak megkönnyítése és elősegítése, a szakirodalom fejlesztése és a kereskedelmi szakoktatásnak gyakorlati irányban való továbbfejlesztése által megkönnyíteni a nemzetközi kereskedelmi forgalmat.

Amint a „Kereskedelmi szakoktatás“ most megjelent számából értesülünk, ennek az egyesületnek magyar osztálya Schack Béla dr. kir. főigazgató, a magyar kereskedelmi oktatásügyi nagy tudású, kiváló munkásságának elnöke alatt május hó 25-én tartotta Budapesten alakuló ülését. Megválasztották tiszteletbeli elnökökké Morlin Emil dr. és Péterffy Lajos dr. miniszteri tanácsosok, elnöké Schack Béla dr. kir. főigazgató, társelnöké Kirchner Béla kir. főigazgató, a választmány tagjaivá pedig Vig Albert, Magyar Endre, Fekete József kir. főigazgatók, Kövesligeti Radó a kereskedelmi isk. tanárképző igazgatója, Kunos Ignác dr., a keleti Kereskedelmi Akadémia igazgatója, a magyar felső kereskedelmi iskolák köréből 24 igazgató és 5 tanár; a felső kereskedelmi iskolákat fönntartó 26 város és testület közül egyedül a debreceni Kereskedő Társulatot tüntették ki az al, hogy Bárdos Géza föltitkárnak úgy a magyar osztály választmányába, mint a központi bizottságba történt beválasztása által az egyesület intéztsége körében részére helyet biztosítottak.

Az egyesület magyar osztályának ez idő szerint 48 testületi és 313 egyén tagja van s Debreczenből eddig a következők léptek be: Debreczeni Első Takarékpénztár, Közgazdasági Bank Részvénytársaság, Kereskedő társulat, Kereskedelmi Tanintézet, Fábian Lajos Mór, Bárdos Géza, Szántó Sámuel dr., Gaszner Géza, s remélhető, hogy a debreczeni tagok száma fokozatosan emelkedni fog.

Az egyesület legközelebbi kongresszusát 1913-ban Budapesten fogja megtartani.

SPORT.

— **A Szolnok—Debrecen—Szolnok távhajtás.** A ma megkezdett Szolnok—Debrecen—Szolnok távhajtás első részletének eredménye a következő: első Windisch József Remény—Rózsa lovai, hajtotta Jurenák Lajos, második Kellner Willy Peti—Zella lova, hajtotta tulajdonos, harmadik Kövér János Módi—Tigris lova, hajtotta Kövér Lajos, negyedik Windisch Lajos Ágnes—Zápor lova, hajtotta tulajdonos, ötödik Szemző István Ladysmithe, hajtotta Szemző Károly, hatodik Bagi Gyula Napos—Minus lova, hajtotta tulajdonos, hetedik Szemző István Dunci, hajtotta Baky Elek, nyolcadik Visontai Kovács László Pompás—Széllakas lova, hajtotta tulajdonos. A 125 km. felüli távra reggeli 6 órakor indultak el Szolnokról a fenti fogatok és az első 5 óra 3 perckor érkezett meg igen jó kondícióban. A távhajtás második és harmadik részlete holnap reggel 6 órai starttal veszi kezdetét és pedig vissza Szajolig, onnan pedig a hátramaradt 6-s fél km. sebességi próba utján lesz eldöntve.

Az őrgrof lánya.

Bolyongott a tanyákon.

Szegedről táviratozzák: Ma délelőtt a szegedi rendőrség 12-es számú szobájába valami fantasztikus ruhába öltözött torzalakot vitt be egy rendőr dr. Temesváry Géza kapitány elé. Első pillanatban meg sem lehetett állapítani, hogy az előállított egyén fiú-e vagy lány. Bokáig érő slafrok volt rajta, fölötte pedig piszkos porköponyeg. A fején nem volt kalap, sem kendő és néhány szál hosszú haja mint valami kínai copf lógott le hátul a feje tetejéről. A lábain nem volt cipő.

Mikor a kapitány a nevét kérdezte, idegenszerű csengéssel szólalt meg:

— Russzin Irén vagyok. Az atyám Palavicini György őrgrof.

A kapitány megütközve nézett rá, azután csakhamar észrevette, hogy örüllettel van dolga. Leültette a szerencsétlent és kérdéseket intézett hozzá, hogy így megállapítsa a kilétét. A leány folytonosan megmaradt amellett, hogy ő az őrgrof leánya s csak hosszas faggatás után mondott annyit, hogy neki egy másik apja is van, akit azonban nem akar ismerni. Ehhez a kijelentéséhez az örültek makacsságával ragaszkodott, úgy, hogy a kapitány többé egy szót sem tudott kivenni belőle. Megvizsgáltatta Gyuritz Sándor dr. hatósági orvossal, aki kétségtelenül konstata- ta rajta az örültséget.

A szerencsétlen leányt erre beszállították a közkórház elmeosztályába.

A rendőrség megállapította, hogy a szerencsétlen teremtés nem más, mint leánya Russzin Jánosnak, a selmebányai dohánygyár egyik főtisztviselőjének. A leány három évvel ezelőtt tette le a kereskedelmi érettségit és azóta Tápén, egy kereskedő irodájában volt hivatalnoknő. Két héttel ezelőtt a leány hirtelen eltűnt Tápéről és azóta folytonosan a szegedi tanyák között bolyongott. Itt talált rá tegnap egy rendőr, ki bevitte a főkapitányságra.

Faluszlatina község a debreceni kir. ítélőtábla előtt.

Kulturkép a Máramarosból.

Tipikus máramarosi bűnügyet tárgyalt ma a debreceni királyi ítélő tábla büntető tanácsa Weer György táblai tanácselnök vezetése mellett Unger Gusztáv kuriai bíró előadásában Faluszlatina község rendőrőrmestere, Fabak Fajvis ült a vádlottak padján unoka testvérével, a szlatinai szikvizgyárossal, Tabak Mózesrel. Az volt a vád ellenük, hogy 1909. július hó 3-án szombaton délután a rendőrőrmester Tabak Fajbis megtámadta rokonával, a falu kovácsát, emez lefogta ő pedig három kézzurást ejtett rajta, úgy hogy 35 napig feküdt a megsérrelmezett kovácsmester, Jeczkovics Bernát a szigeti kórházban. — Ez még nem is olyan regényes bűnügy, érdekessé a nyomozás, a vizsgálat és a főtárgyalás adatai teszik.

Kihallgatták ugyanis a Szlatina község egész lakosságát s mint szemtanuk oly ellentétesen adták elő a tényállást, hogy a gordiusi csomó megoldása is könnyebbnek bizonyult volna, mint a tanuvallomások alapján az igazság megállapítása.

A sérülés napján ugyanis a nyomozást vezető csendőröknek azt jelentette Jeczkovics Bernát, hogy Tabak Fajbis szurta meg, másnap már odanyilatkozott, hogy nem ismeri a tettést. Jeczkovics felesége a nyomozás során mit sem tudott a bántalmazás lefolyásáról, a főtárgyaláson már azt vallotta, hogy ő látta, hogy a szurásokat a vádlott ejtette a férjén, míg Tabak Mózes lefogta tartotta az urát,

hogy védekezni ne tudjon. A megsérült kovács segédje és inasa a nyomozás során azt terjesztették elő, hogy nem voltak jelen a cselekmény elkövetésénél, a vizsgálat, illetve a főtárgyalás rendjén pedig azt vallották, — hogy szemük előtt végezték el a tettesek a vádba tett cselekményt. Ezenkívül más tanuk is megerősítették a vizsgálat alkalmával éppen úgy mint a főtárgyalás során a kovácsnak azt a vallomását, hogy a vádlottak bántalmazták s ők ejtették rajta a súlyos szurásokat.

Ezzel szemben a vádlottak a tanuk egész másik seregével azt igazolták, hogy a verekedésénél és bántalmazásánál jelen sem voltak, hanem később érkeztek oda, amikor már Jeczkovics Bernát több sebből vérezve a csendőrségre ment.

Névtelen levelek egész halmaza fekszik az aktáknál, amelyek mind terhelően szólnak a vádlottak ellenében s amelyekben arra kéri a bíróságokat, hogy szabadítsák meg a falu népét a község rémétől: a rendőrőrmestertől, a község előjárósága pedig arról állított ki bizonyítványt, hogy a vádlott kötele- ségét mindig hiven, lelkiismeretesen becsületesen teljesítette.

Egész tömeg tanu azt bizonyította, hogy a vádlott Kaufmann Ancsel utján 200 koronát adott a sértettnek fájdalom és hallgatás díjául, sőt a vádlott a máramarosszigeti kórházban is felkereste Jeczkovicsot, s arra kérte, hogy elégedjék meg a 200 koronával, ne tegyen elene terhelő vallomást és panaszát vonja vissza, mások viszont arra nyujtottak bizonyítékot, hogy Kaufmann Ancsel a saját tartozásában fizette a megsérült kovácsnak a 200 koronát s ahhoz a vádlottaknak semmi közük sem volt.

Hogy azután teljes legyen a kép, meg kell említenünk azt is, hogy névtelen levelekkel megrágalmazta a nyomozást teljesítő csendőröket, a máramarosszigeti vizsgálóbíró, a törvényszéki bírakat, sőt a debreczeni táblát is azzal, hogy meg vannak „kenve” és így igazságos intézkedés nem is várható tőlük. A királyi ügyészség rágalmozás címén eljárást indított, de a leveleknek nem akadt gazdája.

A máramarosszigeti törvényszék fölmentette a vádlottat a súlyos testi sértés büntette miatt emelt vád alól, de ez ellen az ítélet ellen a királyi ügyészség felebezéssel élt. A debreczeni királyi ítélő tábla egész dél- előtt tárgyalta ezt a labirintikus bűnügyet. A tanuvallomások lényegének ismertetése kerek egy órát vett igénybe.

A bizonyítási eljárás befejezése után a királyi ügyészség részéről Hangel Károly kir. ügyész tartotta meg nagyszabású vádbeszédét. Utalt a terhelő tanuk egész tömegére, arra, hogy a vádlottként szereplő csendőrőrmester maga sem tartotta szükségesnek a nyomozást s mindennél jobban beszélnek a 35 napig gyógyuló sérülések.

A vádlottak védelmét Freund Jenő dr. ügyvéd helyettese Gergely Jenő dr. látta el. Sorra vette a terhelő tanuk vallomását és egyenként cáfolta. Rámutatott arra, hogy Jeczkovics Bernát és a felesége, de a segédei más-más alkalommal különböző képen vallottak, hogy az eseményeket nem is egyformán adják elő. Igazolva van, hogy a vádlottaknak a sértett megölő ellensége, mert az mint rendőrőrmester több ízben kihágásért, de orgazdaságért is feljelentést tett Jeczkovics ellen, akit ezek alapján el is ítélték. A vád legterhelőbb tanuja Pollák Jerik Mayer szintén ellensége a köteleességét teljesítő rendőrőrmesternek, mert ez több ízben bepanaszolta ki hágás miatt a főszolgabírósnál, sőt emiatt megvonták tőle az italmérségi engedélyt is. — Végh Ábrahám első alkalommal mit se akart tudni az esetről, később már terhelő vallomást tesz, s mikor ennek okát tudakolták tőle, jegyzőkönyvbe azt adta elő, hogy első ízben a vádlott, utóbb a sértett hivatkozott rá s így ennek megfelelően kellett vallania. Husz Czalel és Lax Samu előtt a sértett s a terhelő tanu, Pollák Jerik Májér egy nyilatkoztak, — hogy ha hamis tanukat is kell szereznük, de elteszik a szigorú rendőrőrmestert a láb alól. Chajmada Ábrahám, Moldován Mózes, arról tettek bizonyosságot, hogy a terhelően valló kovácssegéd: Markovics Chaim a falu más részében tartózkodott az incidens alkalmával,

míg Belya Tógyer, Nagy György, Száva Mihály, Tabak Mendel, Slomovics Fankel, Nemet József, Glück Hers és még számosan azt igazolták, hogy a vádlottak az esetről később nyertek értesülést, a mikor már a csendőrök nyomoztak, tehát a rendőrőrmester nem is kuthatható a tettes után. Rakoncátlan népség lakja falu Szlatinát s a zabolátlan elemek szálla volt a szigorú rendőrőrmester a szemében, bosszu műve az egész hajsza, a tettést pedig éppen azok között kell keresni, de ellene vallani sem mernek, mert féltik az életüket. A vádlottak is ártatlanságukat hangoztatták.

A királyi ítélőtábla hosszas tanácskozás után hirdette ki az ítéletet, amelyvel a vádlottakat bizonyítékok hiányában a vád és következményei alól felmentette. A felek megnyugodtak az ítéletben s így az jogerős lett.

A hecckáplán a felekezeti béke ellen

Izgatás a templomban.

Dunaföldvárról jelentik: — Dunaföldvár község képviselőtestülete a gyönki református gimnázium áthelyezése esetére 300,000 korona pénzt és ingyentelket szavazott meg. Amikor az ügy a dunamelléki református egyházkerület elé került, Tóth Lajos római katolikus káplán beadványt intézett az egyházkerülethez, melyben a képviselőtestület határozatát hivatalos befolyás alatt létrejöttek igyekezik feltüntetni, a gimnáziumnak rossz jövőt jósol és azt állítja, hogy azt a nép gyűlölni fogja. Tóth Lajos ezenkívül a kápolnában tartott egy istentisztelet alkalmával a községi rendőrök jelentése szerint, szentbeszéd keretében foglalkozott a gimnázium kérdésével, a községi képviselőtestület határozata ellen izgatott, a községi adó nagy megszapodását helyezte kilátásba és a községben körüljárva, aláírásokat gyűjtött a képviselőtestület határozata ellen.

Dunaföldvár képviselőtestülete ma foglalkozott ezzel az ügygyel. Niefergall Nándor előadó, főjegyző élesen kikelt Tóth káplán eljárása ellen, mely alkalmas a példás felekezeti béke megbontására ; indítványozza, hogy a képviselőtestület fejezze ki megbotránkozását Tóth Lajos káplán eljárása felett és kérelemmel forduljon a pécsi püspökhöz, hogy a közbéke érdekében a káplánt helyezze el és végül, hogy tegyen a káplán ellen büntügyi följelentést. Bíró Imre prépostplébános felszólalásában nem helyesli ugyan a káplán eljárását, de azt menteketni igyekszik és indítványozza, hogy a képviselőtestület térjen napirendre az ügy fölött, azonban a büntügyi résznek bírói utra való terelése ellen nincs kifogása. Niefergall Nándor főjegyző replikája után egyhangulag a főjegyző indítványát fogadta el.

KÖZOKTATÁS.

Az izraelita polgári leányiskolában az évfáráó vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak: Folyó hó 13-án az I. 14-én a II., 15-én a III., 16-án a IV. osztályé mindig délelőtt 8 órától 12-ig. Az évfáráó ünnepe 18-án délelőtt 11 órakor.

— A főreáliskola tornavizsgálata. Tegnap, június 8-án folyt le a debreceni állami reáliskolában a versennyel kapcsolatos tornavizsgálat. A gyakorlatok megkezdése előtt Kardos Albert dr. h. igazgató intézett néhány szót a katonás rendben felállított ifjúsághoz, megemlékezett június 8-ának, mint a koronázás évfördulójának történelmi jelentőségéről. Több mint két óráig tartottak a szabad és szeryakorlatok, az ugró, futó és dobó versenyek, a mutatványok legérdekesebb része az a kapuvédő mérkőzés volt, amely a reáliskola és piarista gimnázium

III—IV. osztályából alakított tizes-tizes csapat közt ment végbe és amely a gimnázisták győzelmével végződött. A vizsgálatot nagy közönség nézte végig, amely gyakran megtapsolta az ügyesebb fiukat és amely Alt reáliskolai tornatanár iránti elismréssel távozott a tornamutatványok színhelyéről.

Esküvő a halálos ágyon

Házasság után a halotti szentségek.

Akkora szobába, amelynek ajtófélfáján egy középtermetű ember beleüti a fejét, halálos beteg fekszik K. Gy. aradi gazdálkodó. Ötven év körül jár az öszes férfiú s a homályos szobában egy szikár, szelid képű asszonyka ápolgatja, felesége a halálos beteg embernek, de csak úgy a természet rendelése és nem a törvénye kirott formája szerint. K. Gy. mármár érzi a végét, azért magához hívatta az anyakönyvvezetőt, a papot, hogy esküt tegyen, hogy esküvőt tartson ott a halálos ágyon s hogy aztán az esküvői szertartás után következzen a gyászos szertartás: felvegye a halotti szentséget.

Ma délelőtt járt fenn K. Gy. egyik hozzártatózója az aradi anyakönyvi hivatalban s sürgősen hívta el Szondy Béla anyakönyvvezetőt a haldokló ágyához. Szondy egy szolgál meg is jelent a szomorú Illés-utcai házban s mikor a nagybeteg meglátta, mintha újból erőhöz kapott volna, felvidult az arca s Szondy felé fordult:

— Sürgősen hívtam, anyakönyvvezető ur, mert sürgős a dologom és kevés időm van még reá ebben az életben.

— Mi a kívánsága? — fordult a nagy beteghez Szondy Béla.

— Két esküt akarok tenni. Ezzel az asszonnyal, akit itt mellettem lát, s aki gondosan ápol s akit feleségemnek tekintek, törvényesen is házasságra akarok lépni. De mert egy feleségem volt, akitől elváltam, előzőleg esküt akarok tenni, hogy a válás törvényes volt.

Közben megérkezett egy minorita lelkész is, s a szobának kísérteties csendjében ott fekiült, fehér párnákon, a halál sötét árnyával arcán a nagybeteg, mellette az asszony, az ágyon pedig az anyakönyvvezető és a pap. Az asszony sötét ruhában, könnyek a szemében és megkezdődött a szomorú ceremonia. A beteg, reszkető embert fölültették az ágyban. Látszott rajta, hogy erőt igyekszik venni magán. Feltette a két ujját s az anyakönyvvezető után elmondta az esküt. Azután pihent egy-két percig, de látszott rajta, hogy siet tul lenni mindenben.

— Adjanak össze kérem . . . rebegte alig hallható hangon.

Siri csendben feltette az anyakönyvvezető a szokásos kérdést a beteg emberhez és a csendesen sirdogáló asszonyhoz.

— Házasságra akarnak lépni?

— Igen — hallatszott gyöngén, erőtlennül a férfi és az asszony ajkáról, aztán a szívükre tették a kezüket s úgy mondták csöndben az anyakönyvvezető után:

— Én esküszöm és fogadom, hogy őt nőül veszem . . .

A konyhában egy-két szomszédnak és a cselédeknek elfojtott sírása hallatszott. — Igazán megindító szomorú látvány volt. Az anyakönyvvezető, a pap is elérzékenyedett, kik aligha funkcionáltak még ilyen szomorú esküvőn, ahol a halál árnya volt a tanu.

Ami ezután jött, az még szomorubb, még érzékenyebb volt. A fiatal, néhány perces férfi felvette a lelki atyától a halotti szentséget, a holnapi nászi reggelre pedig az új asszony alkalmasint felveheti az özvegyi gyászruhát.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban vasárnap június 11-én prédikálni fognak a következők: a Nagytemplomban Szele György lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Jánosi Zoltán lelkész, 11 órakor G. Szabó Bábor segédlelkész, a Kossuth utcai templomban

Könyves Tóth Kálmán lelkész, az ispotályi templomban Bodnár László hittanhallgató, a csapókeri imaházban Kovács János vallás oktató lelkész.

— **Nem kell indennitás.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A kultuszvitához még mindig jelentkeznek szónokok, úgy hogy még a jövő héten is ez a tárca lesz a képviselőház napirendjén. Hátra van még az igazságügyi és a pénzügyi tárca, úgy hogy ha e két tárca költségvetésének tárgyalása normális keretek között marad, akkor a Ház június vége előtt kész lesz a költségvetéssel. Ennek dacára erősen tartotta magát a hír, hogy a kormány indennitást kér. Egy fővárosi estilap munkatársa ma megkérdezte Lukács László pénzügyminiszter, hogy szándékozik-e a kormány indennitást kérni?

A pénzügyminiszter kereken kijelentette:

— Nem!

A kormány, ha a költségvetést a Ház letárgyalja, az appropációs javaslatot terjeszti elő, amely épp úgy felhatalmazási és bizalmi javaslat, mint az indennitás.

— **Házasság.** Magyar Simon dr. debreceni ügyvéd e hó 11-én, vasárnap köt házasságot Popper Anna urhölgygyel, Popper Mór dr. ügyvéd leányával. A polgári kötés után déli 12 órakor lesz az egyházi esküvő a Deák-Ferenc-utcai izraelita templomban, az esküvő után pedig gratuláció és büffé a Royal-szálló disztermében.

— **A szegedi mandátum.** Szegedről táviratozzák: A szegedi mandátum ügyében még mindig nincs tisztázva a jelölés kérdése. Báró Gerliczy Ferenc, akit a szegedi munkapárt egy része jelölt, fentartja a jelöltséget és vasárnap programbeszédet mond. A szegedi munkapárt nagyobb része dr. Rósa Izsót akarja jelölni, de még most sem sikerült rábírní őt a jelöltség elfogadására. Ma délután lesz Szegeden a végrehajtóbizottság ülése, este pedig a munkapárt százas bizottsága tart ülést és ezen fognak véglegesen megállapodni a jelöltség kérdésében. Komoly jelölt még mindig dr. Pálffy József is hatványos programmal. A munkapárt központja hivatalos jelöltet nem állít és respektálja a szegedi munkapárt jelölését. A választás szerdán lesz.

— **A kövezési program megkezdése.** — Megemlékeztünk arról, hogy a közgyűlés még áprilisban kimondta, hogy az Erzsébet, Késes, Csokonai és Jókai-utcákat burkoltatni fogja. Az ügyet kiadták a mérnöki hivatalnak, hogy tegyen előterjesztést e munkák költségeire vonatkozólag. A mérnöki hivatal megtette a számításokat és ezek szerint a munkák 147879 korona 92 fillérbe kerülnek, amely összegre azonban az idej kövezetám alapon nincs fedezet. A tanács tehát az ügyet visszaterjeszti a közgyűléshez azzal, hogy a közgyűlés gondoskodjék az elrendelt munkák költségeinek fedezetéről.

— **Nincs orvos Hajdubagason.** A derecskei főszolgabíró bejelentette a biharmegyei alispánnak, hogy a hajdubagosi közegészségügyi körorvosi állásra őt pályázati felhívás után sem jelentkezett senki. A főszolgabíró javasolja, hogy egy évre ideiglenes minőségben Fischer Győző szigorló orvost bizza meg az alispán a körorvosi teendők elvégzésével.

— **Veszedelemes kocsizás.** Nagyváradról táviratozzák: A szintársulat három tagja: Zsigmondi Anna, H. Körösi Juci és Asszonyi Lászlóné tegnap délután igen komoly életveszedelemben forgott. Kevés hujja, hogy a Szent László-téren a villamoskocsi kerekei alá nem kerültek. A három színésznő kétfogatu kocsin a Püspökfürdőre akart hajtatni. A Szent László templomnál vágattak a lovak, amikor a villamos sinek fordulójánál rohanva jött szemközt a villaoms. Sem a kalauz, sem a kocsis nem láthatták előre a tlálkozást, mert a templom a fordulót elta-

karja. A három színésznő rémült sikoltásban tört ki s ijedten akartak leugrani az ülésről. Szerencsére a villamos kocsi vezetője gyorsan olyan erősen fékezett, hogy a kocsi hirtelen megállott. A lovak táncolva ugrottak ki a sinek közül s ragadták magukkal a kocsit tovább.

— **A brutális kőműveslegény.** Székely Károly kőműveslegény ma délután úgy elverte a vele közös háztartásban élő Lakatos Erzsébetet, hogy azt a hátán és karján szenvedett súlyos sérülésekkel a kórházba szállították. A rendőrség Székely ellen megindította az eljárást, amelynek során Székely azt vallotta, hogy azért verte meg az asszonyt, mert annak nagyon is sokat járt a szája.

— **A megtréfált Rotschild.** Párisi lapok írják: Rotschild Gusztáv báró gazdag gyűjteményeiben van egy sévresi porcellán szervisz, amelynek a művészi becsén és értékén kívül van még egy érdekessége, az, hogy a báró, noha tizenkét év óta nála a szervisz, máig sem fizette meg az árát teljesen. Ennek az adósságnak története az, hogy egy fiatal művész néhány év előtt egy szerviszt örökölt. Felbecsülte az örökséget s a becsló ötvneezer frankra értékelte a porcellánt. De egyben hozzátette, hogy egész Párisban egyetlen ember van, aki ekkora árat megad érte és e zaz egy: báró Rotschild Gusztáv. A művész kihallgatást kért a bárótól és azt meg is kapta. A kihallgatásra aggastyánnak maszkirozva ment el s elvitte mgával a szerviszt is. Felajánlotta a régiséget a pénzfejedelemnek, még pedig azzal a kikötéssel, hogy négyezer frank évjáradékot kap érte. A bárónak tetszett a vásár és elfogadta. Aztán mult az idő. Tíz év óta fizette már Rotschild az évjáradékot, a mikor egy napon eszébe jutott, hogy ellátogat az ő aggastyánjához és gratulál neki ritka életerejéhez, szívósságához, amelylyel dacolni tud az idővel. Értésítette látogatásáról az állítólagos öregte és másnap el ment hozzá. Nagy csodálkozással vette észre, hogy az öreg ur semmivel sem lett megtörtebb, sőt ellenkezőleg: mintha még robusztusabb, még tagbaszakdtabb lett volna, mint tíz év előtt. Csodálkozva kérdezte meg az öregte:

— Hány éves ön voltaképen?

A művész nem akart hazudni. Letépte a szakálát, a parókáját, eldobta a pápaszemét és úgy jelentette ki:

— Harminc . . .

A bárónak annyira emgtetszett a tréfa, hogy nevetett rajta és jó képet vágott hozzá. A rentét pedig fizeti még mindig. — Eddig nyolcvanezer frankjába van a porcellán és az aggastyán művész mindent özsveeve még most sincs több, mint — negyven esztendő.

— **Vizhiány egy tűzvézsnél.** Késmárkról táviratozzák: Tegnap kigyuladt a római katolikus iskola, leégett az egész tetőzet és a faraktár is elpusztult. Hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt, az a szélcsendnek tulajdonítható, mert vizhiány miatt eléghetett volna az egész város. Késmárkon ugyanis néhány évvel ezelőtt százezer korona költséggel csatornálták, de viz mégis alig van, mert a Poprad vizét, amelyből a csatornákat is ellátják, lefoglalja a késmárki villamos mű részvénytársaság üzemének fentartására. Így történt, hogy a villamos társaság ezuttal is elzárta a vízvezetékét és nem nyitotta meg még akkor sem, amikor a tűz erősen pusztított. A tűzoltóság tetlenül nézte a tüzet. Dr. Vrhoszy Ottó polgármester szigorú vizsgálatot indított, hogy megbüntesse azokat, akiknek hibájából a vizhiány előállott.

— **A házadó kivetési lajstromok közszemlén.** Debrecen város adóügyi osztálya a következő hirdetményt tette közzé: Az 1911-ik évi házadó kivetési lajstromok elkészülésén, az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. paragrafusa értelmében f. évi június hó 10-ik napjától június hó 17-ik napjáig a városi adóhivatalban (Városház, félemelet) nyolc napi közszemlére lesznek kitéve.

Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítették, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthet meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásaikat a városi adóügyi osztálynál tizenöt nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételni nem fognak.

— **Az ungvári csodarabbi.** Ungvárról jelentik: Nemrégiben ideérkezett Lipschitz Beer nevű csodarabbi, aki állandóan sarcolja különböző ügyek alatt zsidó hitsorsosait. A csodarabbi üzelmét végre is megunták és feljelentést tettek ellene a határrendőrségnél. A határrendőrség csakugyan ki akarta toloncolni az alkalmatlan idegent, ám nem tehetett, Lipschitz Beert időközben egy odaváló birtokos vette védelmébe. A fenyegetett rabbit teigázásági felügyelőjének adta ki és így megmentette az eltoloncoltatástól. Lipschitz azonban megmenekülése után is tovább folytatta az üzelmét és Ungváron most nagy az elkeseredés, hogy sehogy sem tudnak megszabadulni Lipschitztől, a csodarabbitól.

— **Nyilvános köszönet.** Debrecen sz. kir. város nőiparostanonciskolájában kiváló nőiparos tanulók vizsgai megjutalmazására Weisz Margit nőiszabó mester 10 koronát volt szíves adományozni, mely összeget a jutalmazandó tanulók nevében ezuttal is hála-lásan megköszönve nyugtáztok. Csurka István nőiparostanonciskolai igazgató.

— **Koleragyanyu Aradmegyében.** Nagy riadalmat okozott Soborsin aradmegyei községben egy koleragyanyus leány halála. Vandrak Percidának hívták a leányt, aki szüleiével e hét elején Trojás községből kocsin indult el a zámí vásárra. A leány utközben rosszul lett és ezért szülei bevitték Soborsinba és megmutatták az orvosnak. Erős hányási roham és láz vett erőt a leányon, úgy hogy Murádi Árpád soborsini orvos koleragyanyusnak találta a beteget. Elhívatta hozzá a radnai járásorvost, aki azonnal intézkedett, hogy egy leányt, és szüleit, mint a kocsit és a lovakat azonnal különítsék el. A leány rövid kínlődás után meghalt. A járásorvos a halott bélrészeit felküldte Budapestre Felletár Emil országos fővegyésznek bakteriológiai vizsgálat végett s egyben elrendelte a vizsgálatot arra nézve, hogy a leány kikkel érintkezett az utóbbi időben. Szüleit öt napi vesztegzár alá helyezték.

— **Házilag készült Zefyr és Tourista ingek 3 K 50-től 7 K-ig Lengyel Samunál.**

— **Nagy bankbukás.** Londonból táviratozzák: A Birbeck-bank, amelynek kliensei legnagyobb részét kisemberekből állanak, körlevelet bocsátott ki, amelyben kijelentette, hogy a fizetéseket a bank helyzetének orvoslása céljából egyelőre beszünteti. Minden font sterling után 10 shillinget azonnal kifizetnek. Remélik azonban, hogy esetleg 17 vagy 18 shilling visszafizetés fog történni minden font sterling után. Amikor elterjedt a hír, hogy a Birbeck-bank beszüntette fizetéseit, a bank előtt izgatott jelenetek játszódtak le. Nagy tömege az izgatott férfiaknak és siró asszonyoknak fel akarta törni az ajtót, de a rendőrség visszazsoritotta őket. A bank hivatalnokai igyekeztek a betevőket megnyugtanni, akik végül szétoszlottak. A Birbeck-bank igazgatói azt hiszik, hogy a deficit a 375.000 font sterlinget nem fogja meghaladni. A számvizsgálók azonban az ideiglenes vizsgálat után azon a nézeten vannak, hogy óvatosabb, ha további 400.000 font sterling deficittel számolnak.

— **Panama és zsalmakalap-ujdonságok legolcsóbbak Lengyel Samunál.**

GLÜCK JÓZSEF

Áru- és lámpa kereskedésbe
Piac-u. 6. a nagytemplom mellett.

— **Ló és szarvasmarha tartó gazdák figyelmébe.** Ezzel felhívjuk a város belső területén lovat és szarvasmarhát tartó gazdák figyelmét, hogy az istállóból összekerülő trágyát díjmentesen elhordatjuk. Ha az összekerülő trágyamennyiség hetenként legalább egy teljes szekérrel van, úgy azt minden héten egy meghatározott időben elviteljük. Levélbeli megkereséseket Debreceni Trágyagyár r. t. Deák Ferenc-utca 19. Telefon 629. kérjük intézni.

— **Elegáns szalma és panama kalapok** előnyös árakban és nagy választékban Frank Testvérek uri divat üzletében.

— **Rózsa Ignácz** elhalálása folytán a Raktár női felöltők, lüszter köpenyegek, kalapok, bluzok, pongyolák, aljak rendkívül olcsó árakban lesznek eladva. — Tisztelettel özv. Rózsa Ignáczné, Kistemplombazár.

— **Modern fallképekben állandó ujdonságok** Thaisz Arthur papírárúházában.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A HATÓSÁG RÁGALMAZÓI,

A hajduhadházi csendőrség két embere ez év február havában házkutatást tartott Gábor Sándor hajduhadházi lakosnál, aki ellen orrvadászat miatt folyt az eljárás.

A csendőrök átkutatták az egész házat, de a házkutatás eredménytelen volt, mert fegyvert nem találtak Gábornál. Amikor már távozni akartak a szobából, Gábor megállította és fölszólította őket, hogy a pénztárcáját, amely az ágy alá esett s a melyben 15 korona volt adják vissza, mert azt ők találták meg.

A csendőrök meglepetten mondták, hogy ők semmiféle pénztárcát az ágy alatt nem találtak. Gábor azonban nem nyugodott bele ebbe, hanem másnap bejött Debrecenbe s a csendőrkerületi parancsnokságnál szóbeli följelentést tett a két csendőr ellen, hogy azok az ő tárcáját pénztől ellopták. A megindult vizsgálat során beigazolást nyert, hogy a két csendőrt alaptalanul gyanúsította meg Gábor Sándor, akit most már a csendőrök jelentettek föl hatóság előtt való rágalmazás miatt.

A debreceni kir. törvényszék ma tárgyalta ezt az ügyet és Gábor Sándort két havi fogházra ítélte. Ugy az elítélt, mint az ügyész felebbezett.

Ugyancsak ilyen alaptalan gyanúsítás miatt ítélte el ma a debreceni kir. törvényszék 200 korona fő és 60 korona mellékbüntetésre Váradi József pécsi borkezeskedőt, aki a nyíregyházi állomásfőnökről azt mondta, hogy egy izben azért nem küldött neki elegendő teherkocsit, mert nem adott neki pénzt. Ő ugyanis hallotta, hogy az állomásfőnök olyan ember, akinél csak akkor sikerül valamit elérni, hogy ha megkenik.

Az ítélet ellen úgy az elítélt, mint a kir. ügyész felebbezést jelentett be.

— **Nyolcvanszoros uzsoráért elítélt bankigazgató.** Beregszászról táviratozzák: Egy nagyszabású uzsoraügy nyert végre befejezést a Kuria most leérkezett döntésével. Régen húzódik már az ügy, amely talán pártatlan az uzsoraperek tömkelegében. Nagygyá s sulyossá teszi az, hogy nem kevesebb mint nyolcvan rendbeli uzsoravétség terheli ennek a hirhedt bűnügynek a hőst, Stern Jankelt, a szolyvai takarékpénztár igazgatóját. A beregszászi királyi törvényszék két évi fogházra ítélte nemcsak uzsoráért, de kivándorlásra való csábításért is. Természetesen Stern felebbezett. Sokalta a két esztendő. — Most végre megjött a végérvényesen jogerős ítélet — megváltoztatva. A Kuria nyolc hónapi fogházra és 8000 korona pénzbüntetésre változtatta az ítéletet. Stern Jankel bankdirektor fogházbüntetését a legközelebbi napokban már megkezdte.

Megérkezett nagy választékban asztali függő lámpák a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugyisintén Ebédli, Kávés, Teás, likőrös, vizes, boros, sörös készleket a legolcsóbb szolid, szabott ár mellett. — Képzés és áruvezetés a legolcsóbban!

Arany Bika Mulató

M E N O

a telepathikus csoda és 10 elsőrendű variete szám.

Kezdeté 9 órakor.

Helyárak: 2 kor. és 1'50 kor.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelen és

Budapest, 1911. június 9.

Készáru 5—10 magasabb.

1911. októberi buza	11.55—56
1911. májusi buza	—
1910. májusi rozs	—
1911. októberi rozs	9 33—34
1910. májusi zab	—
1911. októberi zab	8 29—30
1911. jul. tengeri	6 96—97
1911. uag. tengeri	7 08—09
1912. máj. tengeri	6 62—63
1910. augusztusi repcze	—
1911. áprilisi buza	—
1911. áprilisi rozs	—

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközlök
1 évi jótállás mellett.

KLEIN ELIÁS

órás és ókszerész

Csapó u. 19. (Knoll ház) zenedével szemben.

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron levő saját gyártmányú férfi-, női- és gyermek cipők mélyen lezállított árban adtuk el

Fischer Menyhért cipő üzletébe

Piac-u. 3. sz. Üzletemet ujjonnan berendezve és megnagyobbitva Piac-u. 6. sz. alá a volt Márton Gyula helyiségébe helyezem át

Regény-csarnok.

A zöld papagáj története.

(Folytatás.)

Remegett egész testében. Esztike már olyan régóta nem beszélt arról, mit a madarak mondtak neki, oly régóta nem ejtett ki ajkán semmi olyast, ami a legkisebb elmezavarra mutatott volna, hogy most e vizsztatérés ehhez a régi rögeszmékhez kimondhatatlan ijedtséggel töltötte be aggódó testvéreinek szívet.

Keserű szemrehányásokkal halmozta el önmagát s az ijedtség első perceiben nem jutott eszébe, hogy hiszen, ha csakugyan van ok a szemrehányásra s ha csakugyan remegni kell valamitől, sokkal méltóbban lehet szemrehányást tenni Térreynak, sőt sajátkép csakis neki tehetni szemrehányást. Neki, mint orvosnak tudnia kellett volna, hogy mit szabad, mit nem szabad. — Minden átoknak az ő fejére kell szállni, ha meg gondolatlanul elhagyta magát ragadtatni a szenvedélytől.

De a jó Piroska csak önmagát vádolta s mentséget tudott találni Térey számára. Azonban forrón óhajtott, hogy sietve jöjjön a fiatal orvos Esztike segítségére. Remegő

kézzel irt neki néhány sort s egy lovas embert indított hozzá a másfél mérföldnyire fekvő faluba.

Még mielőtt az orvos megérkezhetett volna, egy újabb idegrázkódás, melyen Esztike átment, végkép kétségbeejtette Piroskát.

Reggelinél ültek még, szóltan mind a ketten, Esztike még nem is érintette kávéját s villogó szemei nyugtalanul révedeztek szanaszét, amint a cselédek egyike ijedten beszalad azzal a hírrel, hogy a hamvas cica megfojtotta a zöld papagályt.

Esztike elsápadt és vad ijedséggel kapaszkodott karjába. Szemei irtózatosan forogtak és ajka vonaglott.

— A zöld papagály azt mondta nekem, kerülj a szerelmet! — rikácsolá rekedten, szokott gyermekded, kedves hangjától egészen elütő hangon. — Ki ad nekem most már tanácsot?

Kétszer vagy háromszor egymásután hevesen megrázkódott, miközben az a sápadtság arcán még ijesztőbb, még halottasabb szint vett föl.

Aztán hátrahanyatlott és mély ájulásba esett.

Térey is megérkezett már, mikor ájulásából fölocsudott. Lankadtan emelte föl a szemeit s valami zavart, tétova tekintet látszott szemeiben, helyet engedve lassanként ismét az ijedség kifejezésének, de a mely most már nem tört ki egyszerre s olyan vadul.

— A zöld papagály... hűbög.

Pillantása ekkor Téreyre esett. — Elakadt s kis kezével homlokához kapott, mint ha a kóválygó, zavart gondolatokat akarná ott összeszoritni. Két perc hosszáig úgy látszott, mintha erősen küzködnék. Az értelem byzött a nehéz harcban s a következő percben már kezdtek kiderülni vonásai. Nyájas mosoly szállt ajkára s kissé szégyenlősen elpirulva szólt:

— Azt hiszem, hogy bohóságokat álmodtam össze.

(Folyt. köv.)

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárból, szabadalmazott

jégszekrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékot és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s diszárak nagykereskedése

Debreczen, Plac-u. 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

Persil

önműködő mosószer

által.

Biztosítottan ártalmatlan! Chlor nélkül!

Félórai főzés után

vakító fehér ruhát!

„Persil“ kiméli a fuvást és a ruhát, az újban fehérítettik, mint naptól a mezőig.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien III.1.

Kapható mindenütt.

Az egészség egyik forrása az alkoholmentes pezsgő-limonádé előállítva

Marsner pezsgő-limonádé-czukorkájából!

(málna, citrom, szamóca, cseresznye és Waldmeister-izettel) pa tillákban 2 és 4 fillér eladásnak, szab. zacskókban 2 és 5 fillér eladásnak.

Valódi csak ezen védjeggyel

Évi elhasználat 80 millió darab.

Bakao Bananen kakao.

Egyedüli készítő:

Erste böhm. Aktien-Gesellschaft orient. Zuckerwaren- und Chokoladen-Fabriken Kgl. Weinbergs vormals A. MARSNER.

Képvisező: Schiffmann J. Henrik Budapest, VIII. József-körút 63.

Egyszer próbálva mindig használva

Dr. Dralle Bűk-Hajviz

Használatban utóérhetetlen. Ára K 2.50 és 5.— Georg Dralle Bodenbach a. E.

„Gyöngyvirág Crème“

az arozkrémek gyöngye!

Szopló, májleptok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Sí-mává, fehérre és üdévé teszi az arcbőrt!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

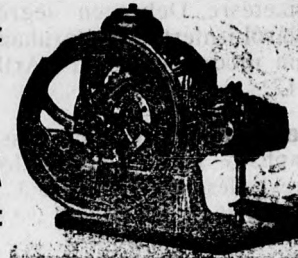
„Kigyó“ című gyógyszer-tárában, **DEBRECZEN.**

HEREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok

Sürgöny-czim: Szabóék

Telefo 76-48 132-50

Csak

Szabó Emil és Társánál

kaphatók.

BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. szám. benzín motorok. Szívógézmotorok. Tejes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a cizimre ügyelni

Árlejtési hirdetmény.

A nyirmártonfalvai ref. egyház, a templomához építendő torony következő munkáinak biztosítására zárt ajánlati versenyt hirdet: Bontás, föld-, kőműves- és elhelyező: ács-, műpala tetőfedés-, bádigos-, asztalos-, lakatos-, mázoló- és üveges; villámhárító munkák.

Ajánlat tehető minden munkára együttesen, vagy munkanemenként külön-külön, de csakis a ref. egyház által kiadott ajánlati és költségvetési űrlapokon, melyek a lelkészi hivatalban munkanemenként 20, a tero drb.-ként 50 fillérért, az ajánlati űrlapok pedig 20 fillérért megszerezhetők. Ugyanott az általános és részletes feltételek megtekinthetők.

Az ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat a torony építés munkájára“ felirással ellátva a nyirmártonfalvai ref. egyház lelkészi hivatalába **1911. évi június hó 24-én délelőtt 12 óráig** adhatók be s ugyanazon nap délután 3 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

Később érkezett, vagy a feltételeknek meg nem felelő, távirati és utóajánlat figyelembe nem vétetik.

Az ajánlat beadása előtt tartoznak ajánlattevők az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bántópenzt az egyház pénztárába letenni vagy beküldeni s az erről szóló elismervényt vagy postai föladóvevényt az ajánlathoz csatolni.

Az ajánlattevők ajánlataikkal 14 napig maradnak kötelezettségben.

Az egyház fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatot másuton biztosíthassa,

Kelt Nyirmártonfalván, 1911. június hó 8.

Ajtay Jenő,
ref. lelkész.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Egy mérlegképes könyvelő fűszer nagykereskedésbe azonnali belépésre kerestetik. A szakmába jártasak előnybe részesülnek. Cím a kiadóhivatalban.

Ügyes fűszeres segéd azonnal felvétetik Darvas Miksa czégnél, Teleky-u.

Tisztességes házmester felvétetik Iskola-utca 8. szám alatt.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Rifutó fiu (nappali, könnyű munkára) felvétetik kiadóhivatalunkban

Adás-vétel

Ruhák moly elleni megóvásához naftalin, dohánypor, (tabaco) fűszerpor legjobb minőségben Deutsch Lajos, fűszerkereskedésében Piac-u. 38.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Önt is érdekli! Legújabb tavaszi férfi és női felöltők, szövetek, kizárólag jó minőségű vásznak kaphatók legolcsóbban, előnyös részletfizetésre, Debrecen legrégibb, szolid alapjáról ismert részletáruházban, Kohn Hermann utóda Zempler Arthur, Hatvan-u. 17.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Benzin automobilhoz tisztításra és ipari célokra kiló és hordószámra kapható Deutsch nál, Hatvan-utca.

Figyelem! E hónapban nyílt meg Hausner Sálamon reklám áruháza Csapó-u. 20. szám (zenede épület) hol is egy tömegben szalon futó szőnyegek és függönyök, női és férfi öltönyök és felöltők, kosztümök, delinek, batisztok, szövetek, kartonok és lüszterek versenyen kívüli olcsó árban lesznek elárúsítva. Az áruk heti vagy havi részletre is kaphatók. Paplanok és madráczok mérték szerint készíttetnek. Továbbá pongyolák 5 koronájával, bluzok, gyermekruhák és kötény készen és mérték szerint is kaphatók

Eladó szőlő előnyös fizetéssel, közvetlenül a sárándi állomásnál. Cím a kiadóhivatalban.

Jutányosan eladó csinos, complet, féregmentes hálószoba berendezés, valamint ebédlő és szalon gázcillárak. — Megtekinthetők Arany János-utca 23.

Két szép függő lámpa olcsón eladó Piacz 49. első udvar, II-ik emeleten, elköltözés miatt.

Makkulatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Boreczet házilag készült kapható. Cím a kiadóba.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztpületben.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utca lakás augusztus elsőre kiadó.

Forgalmas helyen, piacához közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Különféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debrecen, Tisza-palota.

Munkások figyelmébe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmát, kalapot és ingeket **a Munkás bazárban** Bádogos-utca Nuszbaum Hermann czégnél.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Czím írást, körlevelek, borítékok írást elvállalom, rövid idő alatt készítem el. Cím a kiadóban.

Fehérnemű javításokat, gombjuk varrást, elvállalom, esetleg házhoz is elmegyek. Cím a kiadóhivatalban.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Brassói férfi ruha kelmék

kitűnő minőség és olcsó árak mellett

!! Óriási választék !!

Helical

Legelőkelőbb és értékes kiállítás.

Diszárlap ingyen.

Premier-Werke

Képviselő Molnár Testvérek Debreczen.

Kerékpárok

Legmagasabb technikai készség.

Diszárlap ingyen.

Eger,

Csehországban.

AVALODI KAUCSUKSAROK

A Debreceni Közvetítő Bank

részvénytársaság, (Piacz-utca 32.)

Ügyköre a következő:

Iparosoknak: Iparáguk fejlesztéséhez a szükséges tőkét megszeresszük és ha a vállalat életképes, úgy azt állandóan finanszírozhatjuk.

Kereskedőknek és magán személyeknek előnyös összeköttetésünk-nél fogva folyószámla, visszszámítolási és személyhitelt nyújtatunk.

Részvényeseknek: Helybeli és vidéki nyekre a legmagasabb összegig előnyös lombard kölcsönt eszközölünk, esetleg azokat előnyösen értékesítjük.

Háztulajdonosok és földbirtokokosok bekelezett terheit igen előnyösen convertáljuk és azok ingatlanára legolcsóbb **egész 65 évig terjedő törlesztéses kölcsönt** folyósítatunk.

Ingatlanok, tozok adás-vételét gyorsan és megbízhatóan bonyolítjuk, a vételhez szükséges pénzt is folyósítatjuk, a szükséghez képest a vételt előlegezzük is.

Parcelázásokra, munkázásokat elfogadjt összeköttetésünk-nél fogva gyorsan és előnyösen bonyolítjuk.

Mindennemű bérletre előjegyzéseket elfogadjunk és azokra bérletet vagy ezeknek megfelelő bérletet szerzünk Felvilágosítást minden irányban díjtalanul nyújt az intézet igazgatósága **Piacz-utca 32.** Ideiglenes telefon 880. szám.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legjobb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Piacz-utca 85. ujházban

egy nagy bolthelyiség

azonnal kiadó.

Értekezhetni a házmesternél vagy a tulajdonossal **Wiener Adolf Kossuth-utca 27. sz.**

Simonffy utca 55.

Ruhafestő.

Széchényi-utca 6.

GÖZTISZTÍTÓ.

Wacha Róbert

Debreczen.

Telefon 840.

Telefon 840.

Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.

Ágytoll-tisztító.

Varga-utca 35.

Vegyí-tisztító.

Verbőczy-utca 14.